

Vergaderjaar 2014–2015

26 991

Voedselveiligheid

Nr. 472

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 april 2015

Tijdens de Regeling van Werkzaamheden op 16 april 2015 heeft u verzocht om een reactie op de uitzending van 16 april van het televisieprogramma *Keuringsdienst van Waarde* over een onderzoek naar de herkomst van vlees bij een aantal slagers en supermarkten (Handelingen II 2014/15, nr. 77, item 5). Uit de uitzending zou blijken dat er gevallen zijn waarbij:

1. het relatief goedkopere schapenvlees wordt verkocht als lamsvlees.
2. kalkoenvlees wordt verkocht als lamsvlees. Het televisieprogramma heeft hiervoor een onderzoek laten uitvoeren: vier van de tien monsters bleken kalkoenvlees te zijn, terwijl ze als lamsvlees werden verkocht.

In deze brief volgt, mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken, een reactie op de genoemde zaken en geef ik aan welke acties de NVWA onderneemt.

Informatievoorziening aan de consument

Fraude met voedsel is onacceptabel. De consument moet correct geïnformeerd worden over de aard en de herkomst van de levensmiddelen. Eerder heb ik u geïnformeerd over mijn inzet op de aanpak van misleidende etiketten¹.

Op grond van artikel 7 van de etiketteringsverordening² mag een consument niet misleid worden. Deze regelgeving is zowel voor voorverpakte als onverpakte levensmiddelen van toepassing. Het televisieprogramma beoordeelde bij de voorverpakte producten of het om lamsvlees dan wel schapenvlees ging. In het geval van voorverpakte levensmiddelen moet op het etiket vermeld worden van welke diersoort

¹ Kamerstuk 26 991, nr. 416

² Verordening (EU) Nr. 1169/2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten (PbEU 2011, L 304).

het vlees afkomstig is (bijlage VII, deel b. 17. van de etiketteringsverordening).

Daarnaast heeft het televisieprogramma onverpakte producten onderzocht die gekocht waren bij slagers. In het Nederlandse Warenwetbesluit informatie levensmiddelen is voor onverpakte producten geregeld dat het product bij de verkoop voorzien moet zijn van de wettelijke of gebruikelijke benaming van het product, bijvoorbeeld op een bordje bij de producten.

De NVWA zal bij constatering van overtredingen van de hierboven beschreven wettelijke regels haar interventiebeleid toepassen en een bestuurlijke boete opleggen conform het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten. Het te koop aanbieden van levensmiddelen onder een andere naam kan ook een frauduleuze handeling zijn, die via het strafrecht wordt afgehandeld. Het is ter beoordeling van het Openbaar Ministerie of dergelijke zaken via deze weg worden vervolgd.

Lamsvlees of schapenvlees

Het televisieprogramma beoordeelde in de uitzending bij voorverpakte producten of het om lamsvlees dan wel schapenvlees ging. Schapenvlees is goedkoper dan lamsvlees.

Het onderscheid tussen lamsvlees en schapenvlees is niet wettelijk vastgelegd. Door de sector wordt het begrip «lam» doorgaans gebruikt voor schapen tot twaalf maanden. Slachtschapen zijn meestal enkele jaren oud. Het verschil tussen lamsvlees en schapenvlees is voor deskundigen op basis van de uiterlijke eigenschappen geur, smaak en textuur goed te maken.

Wanneer schapenvlees als lamsvlees wordt aangeboden, kan dit in overduidelijke gevallen worden aangetoond als misleiding van de consument.

Lamsvlees of kalkoenvlees

In de uitzending werden ook onverpakte producten onderzocht, die door slagers als lamsvlees waren verkocht. Vier van de tien monsters bleken daarbij geheel of gedeeltelijk uit kalkoenvlees te bestaan. Dit is zonder meer misleiding waartegen opgetreden moet worden.

De NVWA is bekend met het bestaan van dergelijke praktijken. In 2014 heeft de NVWA namelijk op basis van een melding van een consument geconstateerd dat bij een slager kalkoenvlees als lamsvlees is verkocht. Ongeveer een maand geleden is dit nogmaals bij een reguliere inspectie van de NVWA bij een andere slager vastgesteld. Conform het interventiebeleid van de NVWA zijn maatregelen genomen bij de betreffende slagers. Naar aanleiding van deze herhaalde constatering heeft de NVWA een breder onderzoek gestart om na te gaan of het hier om structurele overtredingen gaat. Over de omvang van de misleiding en/of fraude kan op dit moment nog geen uitspraak worden gedaan. De NVWA verwacht de resultaten van dit project rond de zomer en publiceert deze dan op haar website (www.nvwa.nl).

Uiteraard neemt de NVWA passende handhavingsmaatregelen bij gevonden overtredingen.

Deze signalen van voedsel fraude zijn ook onder de aandacht gebracht van de inlichtingen- en opsporingsdienst (IOD) van de NVWA. Deze bekijkt momenteel welke strafrechtelijke stappen genomen moeten worden.

De NVWA heeft het televisieprogramma verzocht om de namen van de betrokken bedrijven. Indien de NVWA de namen ter beschikking krijgt, zullen deze bedrijven in het lopende onderzoek worden betrokken.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers